



משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
האגף לחינוך יסודי



יסודי עכשווי
מרחבים רב ממדיים להתנסויות

מפתח ה"ב
החינוך לחיים בחברה



"לאסוף את הטוב"

ערכה בהשראת דמותו וערכיו של אסף חממי ז"ל



לאסוף את הטוב

בהשראת דמותו וערכיו של אסף חממי ז"ל

ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה אנחנו עוצרים – זוכרים, ומביטים פנימה. יום הזיכרון משמש הזדמנות ללמידה משמעותית דרך סיפור חייהם וערכיהם של הנופלים. הערכה "לאסוף את הטוב" מבוססת על דמותו ודרכו של אל"ם אסף חממי ז"ל, וכוללת הרחבות ויוזמות ערכיות המבוססות על סיפורו ועל סיפורים נוספים של נופלים.

באמצעות הסיפורים והמעשים הערכיים, התלמידים מוזמנים להעמיק ולדבר על משמעותם של ערכים, כמו: אחריות, הקשבה, צניעות ואהבת חיים.

בערכה זו בחרנו להאיר את דרכם של נופלים לא רק מתוך סיפורי גבורה – אלא מתוך המעשים הקטנים, ההתנהגויות, והבחירות היומיומיות שערכיהם מאירים. הפעילויות המוצעות מותאמות למעגל האיש, הכיתתי, הבית-ספרי והקהילתי.

מתוך הזיכרון החי והנוכח – אנו מבקשים להצמיח מעורבות, משמעות ועשייה ערכית בקרב התלמידים.



תוכן הערכה:

1. סיפור ושיח בכיתה

2. עשרת הערכים של אסף חממי ז"ל ופעילות בעקבות הערכים

3. פעילויות כיתתיות נוספות בעקבות דמותו של אסף חממי ז"ל

4. ערכים נפגשים - יוזמות

5. פעילויות בית ספריות

6. מיזמים קהילתיים

7. נספחים



אסף חממי- גיבור עם לב טוב

אם הייתם שואלים את אסף מה חשוב באמת – הוא בטח לא היה מדבר על דרגות או גבורה. הוא היה מדבר על "להיות בן אדם".

אסף חממי ז"ל נולד בשנת 1982 בראש העין ושם גדל. לאחר נישואיו חי בקריית אונו עם אשתו ספיר ושלושת ילדיהם.

הוא היה ילד שקט, סקרן, אחראי ורגיש. הוא אהב ספרים על ההיסטוריה של עם ישראל ועל גיבורים אמיתיים, ושיחק כדור-מים.

הוא האמין שגוף ונפש צריכים לעבוד יחד – וחיפש תמיד איזון בין עוצמה פנימית לרוך, בין כוח להקשבה.

כשהתגייס לצה"ל, בחר להיות לוחם – והתקדם עם השנים בתפקידים משמעותיים של פיקוד והובלה.

הוא פיקד על יחידות מובחרות, הקים בסיס להכשרת לוחמים, וזכה באות מצטיין הרמטכ"ל – בזכות האישיות הכובשת שלו, הצניעות והמסירות הבלתי נגמרת לאחרים.

תפקידו האחרון היה מפקד החטיבה הדרומית באוגדת עזה.

אסף לא חיפש כבוד. הוא תמיד ביקש להיות במקום שצריך אותו – קרוב לאנשים, קרוב לשטח.

ביום שבת, ה-7 באוקטובר, כשמחבלים תקפו את קיבוץ "נירים" – אסף יצא מייד להגן על התושבים.

הוא נלחם באומץ – ונפל כשהלב שלו כולו נתינה.

אמא שלו סיפרה שהוא היה ילד שמחבר בין אנשים, שתמיד האיר את הסביבה שלו.

"פשוט היה לאהוב אותך", אמרה. "תמיד ידעת להודות ולהעריך, ושום דבר לא היה מובן מאליו בעיניך."

אביו שיתף בעשרה ערכים שהובילו את אסף לאורך חייו:

צניעות ודרך ארץ, מיקוד במטרה, יציבות ואיתנות, אמונה בדרך, נתינה לזולת, הימנעות משיפוטיות וביקורתיות, יכולת למחול, הקשבה, דיבור מועט ועשייה מרובה, ואהבת חינם.

אשתו, ספיר, סיפרה על פרטנר עדין ואכפתי, שתמיד שם לב לפרטים הקטנים ודאג לאחרים.

ביום שבו נפל, קראו לו "מגן נירים" –

אבל מי שהכיר אותו יודע: אסף היה מגן של ערכים. של אנשים. של לב.





שאלות לשיח בכיתה בעקבות הטקסט: גיבור עם לב טוב

מה למדתם על אסף?

איזה תכונות שלו בלטו במיוחד בעיניכם?

לאיזה ערך מתוך עשרת
הערכים של אסף התחברתם
במיוחד?
(למשל: הקשבה, צניעות, נתינה...)

מתי עשיתם משהו קטן למען
מישהו? ספרו על כך.

מה זה אומר "להיות גיבור"?

האם זה רק בלחימה או שיש סוגים
נוספים של גבורה?

אסף הגן על אחרים.

איך אתם יכולים לעזור למישהו או להגן
על מישהו?

למה קראו לאסף "מגן נירים"?

איך אפשר להיות "מגן" של מישהו גם בכיתה?

איזה משפט/מסר מהטקסט תרצו לזכור?

עשרת הערכים של אסף חממי ז"ל

מיקוד במטרה		צניעות ודרך ארץ	
יציבות ואיתנות		אהבת חנם	
אמונה בדרך		דיבור מועט ועשייה מרובה	
נתינה לזולת		הקשבה	
הימנעות משיפוטיות		יכולת למחול	



עשרת הערכים של אסף חממי ז"ל

אסף חממי היה מפקד ואדם מיוחד שהאמין באומץ, בהקשבה, באהבה, בעזרה לאחרים ועוד.
בחרו שני ערכים ושתפו בתשובות לשאלות.

להאמין בדרך שלך

מה עוזר לך להמשיך בדרך
שלך גם כשאחרים חושבים
אחרת?

להיות יציב ואיתן

מתי לא ויתרת גם כשזה היה
קשה? מה עזר לך?

להיות ממוקד מטרה

מה המטרה שלך השבוע? מה
יעזור לך להתמיד?

צניעות ודרך ארץ

מתי התנהגת בצניעות או בכבוד
כלפי מישהו? ספר על כך.

לדבר פחות ולעשות יותר

מה זה אומר "לדבר פחות
ולעשות יותר"? הבא דוגמה
מחברת הילדים בכיתה.

הקשבה

למי הקשבת השבוע?

לדעת למחול

מתי סלחת למישהו? למי היית
רוצה לסלוח?

להימנע משיפוטיות וביקורת

איך אתה יכול לדון את האחר
לכף זכות?

פעילויות בעקבות ערכים

קופסת "פשוט וטוב" (נספח מספר 1)

כל תלמיד בוחר סיטואציה מהקופסה, משתף כיצד היה נוהג באותה סיטואציה, וכותב על מעשה קטן וטוב שהוא מתכנן לעשות השבוע.



גלריית הערכים

כל תלמיד בוחר ערך אחד מהעשרה, מצייר ציור שמייצג אותו, וכותב לידו מסר קצר.

מעגל שיתוף

כל תלמיד בוחר אחד מהערכים ומספר על רגע שבו הצליח לפעול לפיו.

זה בידינו

התלמידים מציירים את כף ידם. בכל אצבע כותבים ערך שבו האמין אסף. במרכז היד הם כותבים דוגמאות ליישום הערך ביום יום.

המחזה

כל קבוצה בוחרת ערך אחד וממציאה סצנה קצרה שממחישה את היישום שלו.



מיישמים ערכים

מנהג קבוע,
לסבא ולסבתא מתקשרים כל שבוע (נספח מספר 2)
התקשרות שבועית לסבא וסבתא.

זמן רנה (נספח מספר 3)
זמן שבועי ללא פלאפון, להתמקד במה שחשוב באמת.

מדבקה של משמעות (נספח מספר 4)
יצירת מדבקות עם ערכים ומסרים חשובים להפצה.



פעילויות בית ספריות

שליחות קטנה – שינוי גדול

כל כיתה בוחרת פעולה אחת קטנה שתשפיע לטובה על מישהו אחר.
לדוגמה: קישוט פינת משחקים בכיתה צעירה, השארת פתקי עידוד לתלמידים, הפתעה נעימה למורים או עובדי תחזוקה, הכנת משחק הפסקה חדש לתלמידי כיתות א-ב.

פינת "תהיו טובים"

ראיונות עם אנשים בקהילה שמייצגים את הערכים שבהם האמין אסף חממי ז"ל.

שגרירי הערכים

קבוצת תלמידים מתנדבים מכל כיתה יהיו "שגרירים של ערך". בכל שבוע ישגררו ערך אחר מעשרת הערכים של אסף חממי ז"ל.



מיזמים קהילתיים



לוח האור של חממי

הקמת לוח בבית הספר או בקהילה המציג
 מעשים טובים של תלמידים, הורים או קהילה
 (אפשר באופן אנונימי).

שביל הערכים

יצירת "שביל הערכים" בבית הספר בשיתוף
 הקהילה. כל תלמיד או משפחה בוחרים ערך,
 מציירים או כותבים משפט מעורר השראה.

שגרירי ערכים בקהילה (נספח 5)

יישום ערך המנהיגות באמצעות פעילויות
 בקהילה, כמו: קשר עם קשישים, טיפוח
 מרחבים ציבוריים או עזרה לנזקקים.



*יוצר הסטיקר: סא"ל רועי דור מפקד לשכת גיוס ב"ש.

שלב 1: שיח

א. התבוננו בסטיקר (מודפס - [גרסא להדפסה](#) או מוקרן):
"תהיו טובים, תהיו חממי – הכי פשוט, הכי טוב!"

ב. שוחחו:

מה המסר המוצג בסטיקר?

למה הכוונה: "הכי פשוט"?

מה זה אומר להיות טוב ביום יום?

שלב 3: כתיבה/ציור

כל תלמיד מתייח להיגד: "המעשה הכי פשוט, הכי טוב – שאני

יכול/ה לעשות השבוע הוא..."

אפשר גם לצייר.

שלב 4: לוח כיתתי –

"פשוט וטוב – מעשים מהלב"

מדביקים על לוח את כל המעשים הטובים.



שלב 2: קופסת "פשוט וטוב"

[מכינים את קופסת "פשוט וטוב" המכילה פתקים שונים \(קישור\):](#)

כל תלמיד שולף פתק אחד ועונה של השאלה.

אפשרות נוספת: לקיים את הפעילות בזוגות.



פתקים לקופסת "פשוט וטוב"

חבר מפיל את הקלמר וכל הדברים שלו נשפכים.
מה אנחנו יכולים לעשות?

שני ילדים משחקים, ויש מישהו שעומד לבד בצד.
איך אפשר לפעול?

אחד החברים קיבל ציון נמוך ונראה עצוב.
איך נוכל לעזור לו?

חבר חוזר מהשירותים ורואה שהחפצים שלו התפזרו.
איך נרגיש במקומו ומה נוכל לעשות?

המורה מבקשת מתנדב ואף אחד לא מרים יד.
מה כדאי שנעשה?

חבר עושה משהו מביך וכולם מתחילים לצחוק עליו.
מה אפשר לעשות כדי לעזור?

חברה מעלה רעיון בשיעור, ואף אחד לא מתייחס אליה.
איך אפשר לגרום לה להרגיש שיש חשיבות לדעתה?

אחד הילדים מפריע בשיעור והמורה מבקשת שקט.
איך נוכל לעזור לשמור על אווירה טובה?

פתקים לקופסת "פשוט וטוב"

חברה קיבלה מחמאה.
איך אגיב?

חבר נראה בודד או עצוב.
איך נוכל לגשת אליו?

מישהו שואל שאלה שכבר הוסברה.
איך כדאי לנו להגיב?

ילדים מהכיתה מעליבים ופוגעים במישהו.
איך נגיב?

חברה שכחה להביא כריך.
מה אפשר לעשות?

אף אחד לא מציע לחברה להצטרף למשחק.
מה אפשר לעשות כדי שהיא תרגיש שייכת?

מישהו נעלב שהרעיון שלו לא התקבל.
איך כדאי לנו להגיב?

מישהו עושה משהו טוב ואף אחד לא שם לב.
איך אפשר לפרגן לו?

מתקשרים לסבא וסבתא כל שבוע

בעקבות הערך: הקשבה

אסף חממי ז"ל האמין שצריך להקשיב באמת – לעצור רגע, להיות עם מישהו אחר, לשמוע אותו עד הסוף ולהיות איתו באופן מלא. נבו פישר ז"ל, לוחם השריון, היה מתקשר לסבא ולסבתא בכל יום שישי, שואל לשלומם, מקשיב, משתף ומראה להם חשובים לו. אחרי מותו, משפחתו גילתה שהתזכורת "להתקשר לסבא ולסבתא" הייתה קבועה בטלפון שלו.

מנהג קבוע, מתקשרים לסבא וסבתא כל שבוע

כל תלמיד מתקשר בכל יום שישי לסבא, סבתא או מבוגר אהוב – שואל לשלומם ומקשיב להם.

להקשיב באמת

כי להקשיב – זה לא רק לשמוע. זה לשדר: "אתה חשוב לי".

שיתוף בכיתה

פותחים את הבוקר ביום ראשון בזמן שיתוף שבו כל תלמיד שירצה בכך, ישתף בשיחה שקיים ביום שישי.



"זמן רנה"

בעקבות הערך: להיות ממוקד מטרה

אסף חממי ז"ל האמין שכשמשהו חשוב באמת – צריך להתמקד בו ולעשות אותו מכל הלב. מיקוד במטרה היה אחד מהערכים שליוו את חייו. גם רנה שנרב ז"ל בחרה לחיות כך. רנה הייתה נערה מלאת אור, אהבה ושמחה. היה לה חשוב לעשות מעשים טובים לסביבתה ולהתנתק מדי פעם מהמדיה כדי להתמקד באנשים שסביבה ולהתחבר אליהם. היא נרצחה בפיגוע כשהייתה בטיול עם משפחתה. לזכרה קמה היוזמה: "[זמן רנה](#)" – בוחרים זמן אחד בשבוע שבו כולנו מתמקדים במה שחשוב – באנשים שאיתנו.

מתמקדים במה שחשוב

נבחר זמן אחד בשבוע שבו כולנו מתמקדים במה שחשוב – באנשים שאיתנו.



מכבים את הטלפון

בזמן ארוחה משפחתית או בזמן אחר שבו רוצים להיות עם המשפחה או האנשים שסביבנו – באמת.



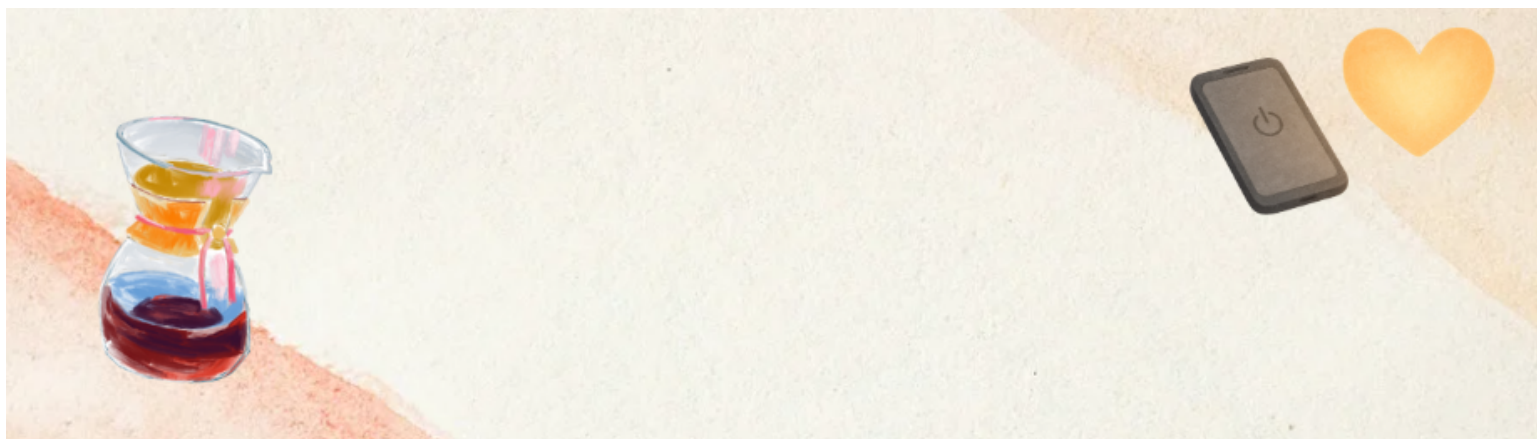
נוכחות אמיתית

בלי הסחות, בלי רעשים – פשוט נוכחים.





[גרסא
להדפסה](#)



אני בוחר לקחת על עצמי זמן אחד בשבוע שבו אכבה את הפלאפון ואתנתק ממסכים.
ברגע הזה אני אהיה נוכח באמת – עם:

מיקוד במטרה



כשאני בלי פלאפון – אני פחות מוסח ויכול באמת לשים לב למה שקורה סביבי.

תכנון אישי



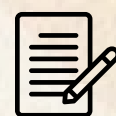
הזמן שבחרתי:

מה אני מתכנן לעשות בזמן הזה?



(לדבר עם סבא, לשחק עם אח קטן, לאכול ארוחת ערב עם כולם, לשתף את אחותי...)

רפלקציה



לאחר "זמן רנה" – איך הרגשתי בזמן הזה? מה גיליתי?

בהשראת ערכיו של אסף חממי ז"ל ורנה שנרב ז"ל.



זמן רנה כרטיס אישי זמן להתמקד ולהתחבר

אני בוחר לקחת על עצמי זמן אחד בשבוע שבו אכבה את הפלאפון ואתנתק ממסכים.
ברגע הזה אני אהיה נוכח באמת – עם:

מיקוד במטרה



כשאני בלי פלאפון – אני פחות מוסח ויכול באמת לשים לב למה שקורה סביבי.

תכנון אישי



הזמן שבחרתי:

מה אני מתכנן לעשות בזמן הזה?



(לדבר עם סבא, לשחק עם אח קטן, לאכול ארוחת ערב עם כולם, לשתף את אחותי...)

רפלקציה



לאחר "זמן רנה" – איך הרגשתי בזמן הזה? מה גיליתי?

בהשראת ערכיו של אסף חממי ז"ל ורנה שנרב ז"ל.

מדבקה של משמעות

בהשראת אסף חממי ז"ל שנפל בגבורה, ובהשראת היוזמה "מדבקות של משמעות", מוזמנים ליצור סטיקר אישי עם ערך או מסר שחשוב לכם.

בסיום, אפשר לתלות את הסטיקרים בלוח כיתתי משותף: "המסרים שאנחנו בוחרים להדביק בעולם".

אפשרות 3: התחברתי...

stickersofmeaning.org: היכנסו לאתר:

בחרו מדבקה אחת שמדברת אליכם במיוחד.

✍️ כתבו: למה בחרתי דווקא את המדבקה הזו? מדוע

היא נגעה בי במיוחד?

🎨 העתיקו את העיצוב שלה או הדפיסו אותה וכתבו

איך אפשר לפעול בהשראת המסר.

אפשרות 2: בעקבותיו...

חשבו על נופלים שהכרתם, שמעתם או למדתם עליהם.

✍️ כתבו מסר שמתאר את מה שלמדתם.

🎨 עצבו את המסר כמדבקה של השראה.

אפשרות 1: בשביל הערכים

בחרו ערך מעשרת הערכים של אסף חממי (צניעות, אהבת חינוך, הקשבה וכולי)

✍️ כתבו מסר קצר שקשור לערך.

🎨 הוסיפו איור קטן או עצבו ותלו בבית הספר.



שגרירי ערכים בקהילה



1. הכנה

דיון על ערכיו של אסף חממי ז"ל, זיהוי צרכים בקהילה, חלוקה לצוותי פעולה.

2. בחירת יוזמה

כל צוות מוביל יוזמה קהילתית בעקבות אחד הערכים.

יוזמות לדוגמה:

- קשר עם קשישים במועדון השכונתי
- טיפוח פינה מוזנחת בשכונה
- הכנת סלי שי למשפחות נזקקות
- חונכות לילדים צעירים במועדונית



3. יציאה לפעולה

הפעלת היוזמות בקבוצות קטנות בליווי מבוגר, כל פעולה מלווה בשלט קטן או פתק "בהשראת ערכיו של אסף חממי ז"ל".

4. מפגש סיכום

שיתוף וסיכום:
איך הרגשנו כשעזרנו לאחרים?
כיצד נוכל להמשיך את העשייה?

המסר: "גבורה אמיתית, כמו זו של אסף חממי, נמצאת במעשים הקטנים של יום-יום - בהושטת יד, בהקשבה, בנתינה ללא תמורה."



*יוצר הסטיק: סא"ל רועי דור מפקד לשכת גיוס ב"ש.



*יוצר הסטיק: סא"ל רועי דור מפקד לשכת גיוס ב"ש.

הערכה פותחה במחלקה לחינוך לחיים בחברה שבאגף לחינוך יסודי

פיתוח, כתיבה ועיצוב: אורית צאירי ושלומציון שטרנברג
צוות היגוי: אורטל ליבנה, רויטל קושלבסקי, איבי זך יצחקי ושרית
שלום

